

Hét hengelsportmagazine van Fryslân

FISK & WETTER

Fisk&Wetter is een uitgave van Sportvisserij Fryslân

Actuele informatie van Sportvisserij Fryslân

Wedstrijden 2016

Naast deze FKs vinden er doorlopend wedstrijden plaats die worden georganiseerd door lokale hengelsportverenigingen. Ook vinden er bij verschillende verenigingen competities plaats voor de aangesloten leden. De Fryske wedstrijdkalender staat op onze website www.sportvisserij.frl.

In goed overleg met de Adviescommissie Friese wedstrijdvisserij heeft de Wedstrijdcommissie van Sportvisserij Fryslân de data en locaties vastgesteld voor de Friese Kampioenschappen voor 2016.

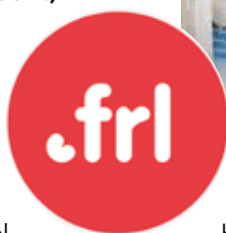
09 april	NOK	Workumer Trekvaart
07 mei	FK Teams	Helomavaart, Munnikeburen
10 mei	1 ^e FK 55+	PM Kanaal, Spannenburg
21 mei	FK Senioren	Workumer Trekvaart
04 juni	FK Junioren	Industrieterrein Frisia, Grou
11 juni	FK Feeder	PM kanaal, Blauforlaet/Reahel
21 juni	2 ^e FK 55+	Langesloot, Lemmer

Wil je deelnemen aan een of meerdere van hiernaaststaande wedstrijden? Download op onze website het aanmeldformulier, vul dit in en stuur dit naar info@sportvisserij.frl.

Sportvisserij.frl

Zodra de extensie .frl beschikbaar werd gemaakt, heeft Sportvisserij Fryslân hier een domeinnaam voor vastgelegd.

Sinds jaar en dag gebruikt Sportvisserij Fryslân de domeinnaam www.visseninfriesland.nl. Met de domeinextensie '.frl' is de federatie echter veel herkenbaarder en veel eenvoudiger en logischer vindbaar. Onze website is nu dus toegankelijk via www.sportvisserij.frl. Daarnaast zijn ook de e-mailadressen aangepast naar info@sportvisserij.frl, wedstrijden@sportvisserij.frl, et cetera. Tevens blijft visseninfriesland.nl in gebruik.

BANNERS

Het adres is ook vindbaar op de nieuwe banners van Sportvisserij Fryslân. Deze banners worden ingezet bij alle evenementen en presentaties waar de federatie acte de présence geeft. De banners geven een prachtig beeld van de verschillende sportvisdisiplines zoals wedstrijdvisserij, jeugdvisserij, karpervissen en roofvisserij.

BIJ DE VOORPLAAT

René van den Brug, de Visgids, noemt het 'zijn kantoor'. Wij zien echter een indrukwekkend beeld van de 'moderne sportvisserij': een zware bb-motor, trolhengels met reels in handige hengelsteunen en twee ultramoderne dieptemeters/fishfinders. Voor een nadere uitleg lees het artikel op pagina 32 en 33.

Baggeren Heafeart

In 2013 bleek bij de officiële ingebruikname van de visplaatsen aan de Heafeart tijdens het Frysk Kampioenschap Individueel dat de diepte van het kanaal niet op orde was. Na onderzoek door de provincie is er eind vorig jaar gebaggerd. Hier profiteren de visstand en de sportvisserij van.

De Heafeart is eind vorig jaar uitgebaggerd.

Uit het onderzoek van de provincie bleek dat de Heafeart zo ondiep was dat er problemen konden ontstaan voor de pleziervaart. Om het kanaal weer op de gewenste diepte te brengen, is in oktober en november 2015 gebaggerd langs de vissteigers in de Heafeart. Het gehele traject liep van de Rijksweg A32 Heerenveen-Akkrum tot aan de Boorn bij Ulesprong. Tijdens de werkzaamheden zijn helaas een aantal vissteigers beschadigd, maar die zijn inmiddels weer hersteld door de aannemer. Nu het project is afgerond is de verwachting dat de Heafeart weer twintig jaar vooruit kan.

VERBETERDE VISSTAND

Door het op diepte brengen van de Heafeart zal de visstand naar verwachting verbeteren in de komende jaren. Een grotere waterdiepte is gunstig in zowel de zomer- als wintermaanden waardoor er aanzienlijk minder kans is op vissterfte. Micro-organismen in het baggerslib nemen namelijk zuurstof op uit het water, waardoor bij extreme temperaturen zuurstoftekorten kunnen ontstaan. Door het verwijderen van het slib verkleint deze kans. Tevens is er door de grotere diepte minder kans op extreme temperaturen en een betere doorstroming. De vangstresultaten zullen aantonen of de verwachtingen bewaarheid zullen worden.

Crowdfunding zeeforel Lauwersmeer

De projectgroep Zeeforel Lauwersmeer heeft een crowdfunding actie opgezet. Met een donatie van € 10,- per zeeforel laat jij als sportvisser zien dat je achter dit mooie project staat.

Met je bijdrage laat je zien dat het project Zeeforel Lauwersmeer een toegevoegde waarde heeft. Niet alleen voor sportvissers, maar ook voor het beekherstel in Drenthe en de zoet-zoutovergang tussen het Lauwersmeer en de Waddenzee. De zeeforel is de iconosoort, maar veel meer migrerende vissen en vogels profiteren van het project. Op www.zeeforel.nl lees je alles over het project en ook hoe je een zeeforel kan doneren. Doe je dat, dan ontvang je een certificaat als bewijs dat je hebt bijgedragen aan het project.

JONGE FOREL UITGEZET

Dit voorjaar zijn er voor het tweede jaar op rij jonge forelletjes uitgezet in het Oostervoortsche Diep en Groote Diep tussen Roden en Norg. Dit om een zichzelf in stand houdende populatie verder op te bouwen. Uit het visserijkundig onderzoek van november 2015 bleek dat de uitzet van het voorjaar 2015 het goed doet. De visjes zijn van 2,5 cm gegroeid naar gemiddeld 11 cm. Houd www.zeeforel.nl en www.sportvisserij.frl in de gaten voor nadere info. Die verschijnt ook op onze facebookpagina.

Visstandsmonitoring Fryslân

Vissen horen thuis in gezond water. Dit is ook vastgelegd in de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW). Voor de 24 zogenaamde KRW-wateren in het gebied van Wetterskip Fryslân zijn daarom KRW-doelen voor vis vastgelegd. Tevens verplicht de KRW om visstandonderzoek te doen. Dit artikel gaat in op de onderzoeken die in 2015 in elf wateren zijn uitgevoerd.

Fotografie: Wetterskip Fryslân

Iedere drie jaar voert het Wetterskip een monitoringsprogramma uit om inzicht te krijgen in de ontwikkeling van de visstand in de Friese Boezem. Het doel van dat visstandonderzoek is om een representatief beeld van de visstand te krijgen in de onderzochte wateren. Met deze gegevens wordt de ontwikkeling van de visstand in kaart gebracht en de toestand getoetst aan de KRW-doelen. Op basis van tellingen en metingen in het veld worden naderhand kilogrammen en aantallen vissen per hectare water uitgerekend.

EERSTE RESULTATEN

Evenals vele sportvissers zijn de bestuurders van verenigingen en Sportvisserij Fryslân ook zeer geïnteresseerd in de uitkomsten

Vispassages zoals deze in het Koningsdiep helpen vissen hun paaigebieden te bereiken.

van dat onderzoek. Het concepteindrapport ontvangt de federatie binnenkort van Wetterskip Fryslân, waarna we de uitkomsten van de monitoring intern zullen bespreken. Uit de eerste resultaten die Wetterskip Fryslân heeft gepresenteerd blijkt dat in de onderzochte wateren sprake is van een wisselend beeld voor wat betreft de biomassa ten opzichte van de monitoring in 2012. Zo blijft de biomassa op de Friese meren in het algemeen vrij constant, maar is sprake van een dalende biomassa aan brasem en snoekbaars op het Slotermeer en het Sneekermeer.

SOORTENSAMENSTELLING

In de meeste wateren wordt de visstand (grotendeels) gedo-

Monitoring van de visstand op de Fluessen.

mineerd door algemene soorten als brasem, blankvoorn en snoekbaars. Brasem is de soort die het hoogste gewichtsaandeel in de visstand heeft – zeker in de boezemmeren. In dit watertype bestaat de visstand op basis van biomassa vrijwel volledig uit deze soorten. In de laagveenplassen (vooral de Deelen) is een groter aandeel plantminnende soorten zoals zeelt en ruisvoorn aanwezig. Het aandeel stroming minnende soorten is in alle wateren zeer gering. Dit is kenmerkend voor de huidige situatie van de onderzochte beken, die weinig mogelijkheden bieden voor deze specifieke groep.

LEEFTIJDSOPBOUW EN CONDITIE

Om te achterhalen of er sprake is van een ontwikkeling, is naast de soortensamenstelling ook de leeftijdsopbouw van de vispopulatie interessant. Zo kun je zien of de jonge aanwas het eerste levensstadium goed doorkomt en in hoeverre de vispopulatie wordt gedomineerd door de grotere exemplaren – zoals bij de brasem in de boezemmeren het geval is. De verhouding tussen de lengte en het gewicht geeft daarbij een aanwijzing voor de conditie van de vis. Bij de brasem en de snoekbaars in de Fluessen heeft de jonge vis een goede conditie; de oudere vis lijkt een iets mindere conditie te hebben.

KRW-BEOORDELING

Van de in 2015 onderzochte wateren voldoen het Nanneewijd, de Deelen en de Boezemkanalen zonder scheepvaart aan de doelen die vanwege de KRW aan de vissamenstelling zijn gesteld. De visstand in de Deelen wordt als beste beoordeeld. Deze betere score hangt samen met een afname van de brasem en een toename van plantminnende soorten. De boezemmeren (zoals Fluessen en Slotermeer) scoren het slechtst. De dominantie van brasem en een te laag aandeel van soorten als snoek, baars, blankvoorn, zeelt en ruisvoorn zijn hiervan de hoofdoorzaak. Over het geheel genomen zijn er nu 10 (van de 24) wateren in het gebied van het Wetterskip die voldoen aan de gestelde doelen van de KRW. De beken Linde, Koningsdiep en Lauwers scoren onvoldoende door het ontbreken van stroming minnende soorten.

BESCHERMDE VISSSEN EN EXOTEN

In het onderzoek zijn vier vissoorten aangetroffen die bescherming genieten vanuit de Flora- en Faunawet. Dit betreft

De zwartbekgrondel is een exoot die bezig is met een sterke opmars in het Fryske water.

In 2015 is in opdracht van het ministerie Infrastructuur en Milieu onderzoek verricht naar het verband tussen visstand en waterkwaliteit. Zie: <http://www.sportvisserijnederland.nl/actueel/nieuws/16204/schuivende-visstanden.html>.

de kleine modderkruiper en rivierdonderpad (middelzwaar beschermde soorten) en de bittervoorn en houting (zwaar beschermde soorten). Ook zijn er tijdens de onderzoeken regelmatig exoten aangetroffen – vooral in boezemwateren zoals de grotere meren en het Prinses Margrietkanaal. Het gaat hierbij om de Pontische stroomgrondel en zwartbekgrondel. Vooral deze laatste soort is regelmatig in hoge aantallen aangetroffen langs stortsteenoeveren. Lokaal maakt die al bijna 25% van de totale biomassa uit, waarbij inheemse grondelsoorten worden verdrongen. Daarnaast blijkt uit de gegevens over de bijvangsten dat de Amerikaanse rivierkreeft in behoorlijke aantallen voorkomt.

WATERKWALITEIT

De gegevens over de visstand worden gecombineerd met gegevens over de algen, waterplanten en de macrofauna. Naast de biologische gegevens en de helderheid van het water, wordt ook de hoeveelheid aan voedingsstoffen zoals stikstof en fosfaat en aan giftige stoffen gemeten. Deze gegevens worden nu jaarlijks gerapporteerd aan de rijksoverheid en aan Brussel. Deze rapportages kun je inzien via www.waterkwaliteitsportaal.nl. Nadat het Algemeen Bestuur van Wetterskip Fryslân deze rapportage heeft behandeld, zal die beschikbaar worden gemaakt via www.sportvisserij.frl en www.wetterskipfryslan.nl. Op de website van Sportvisserij Fryslân lees je dan ook meer over de stappen van de federatie in dit dossier.

Modern sportvissen

Als visgids heb ik een boot vol met de nieuwste en mooiste technologische snufjes. Vaak krijg ik de vraag: wat levert al die moderne apparatuur nu daadwerkelijk op en heb je dat echt nodig?

Tekst en fotografie: René van den Brug

Aan de ene kant ben ik geneigd te zeggen: ja, dat heb je nodig. Aan de andere kant is het maar net wat je er aan denkt te hebben. Dat het wat oplevert, staat voor mij inmiddels wel vast. Persoonlijk zou ik niet meer zonder de beschikbare technologische hulpmiddelen kunnen. Voor wie denkt dat alleen de snoekbaarsvisser hier profijt van heeft, die heeft het mis. Het grote water is vaak mijn werkterrein en elke keer vertrouw ik weer op mijn apparatuur om vis te vinden – of ik nu op snoek, baars, snoekbaars, karper, brasem dan wel voorn vis.

IN BEELD

Met al die apparatuur lukt het me de laatste jaren steeds beter om de vis te vinden. Dat heeft mijn aanpak veranderd. Tegenwoordig vis ik niet meer zo zeer op vaste stekken waar ik eerder goed heb gevangen, maar wat ik daadwerkelijk op mijn apparatuur zie gebeuren vormt de leidraad voor de

visdag. Dit volledig vertrouwen op de technologie heeft me niet alleen veel, maar ook grote vis opgeleverd. Door deze aanpak leer je de moderne apparatuur ook echt goed kennen. Om dit te illustreren geef ik hieronder voorbeelden van hoe ik de snoek, baars, snoekbaars en karper met behulp van mijn apparatuur heel gericht bevis.

SNOEK

Snoekvissen doe ik door echt specifiek op zoek te gaan naar aasvis en snoek. Heb je die eerste eenmaal gevonden, dan is het echter niet altijd feest. Soms liggen er bijna geen snoeken in de buurt van concen-

traties aasvis. Dan komt de moderne apparatuur goed van pas. Met een goede sonar kun je namelijk duidelijk zien of er daadwerkelijk grotere vissen aanwezig zijn. Bij de goedkopere visvinders zie je meestal wel de aasvis, maar die kijken daar minder goed doorheen. Op de momenten dat sommige vissers zeggen dat het vol ligt met aasvis en ik desondanks de motor start en een andere stek opzoek, kijken ze me vaak wat vreemd aan. Maar zie ik op mijn sonar wel interessante beelden, dan is het meestal ook gelijk raak. Het zijn soms echt de details die het verschil maken.

BAARS

Bij de baars is het heel erg afhankelijk van het type water waar je vist of de apparatuur een noodzakelijke helpende hand is. Vis je op groot water, dan moet je de baarzen vaak echt goed zoeken. Soms zwemmen ze in verschillende waterlagen en moet je het puur van je visvinder hebben om ze te lokaliseren.

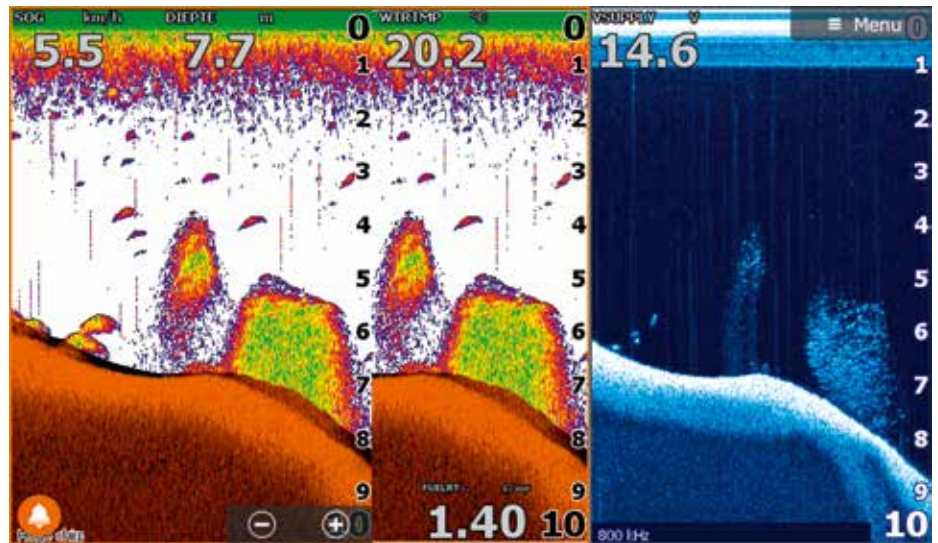

De techniek staat tegenwoordig voor niets.

Vaak moet je echt geruime tijd zoeken om de grote scholen baars te vinden. Heb je die eenmaal gevonden, dan is het de truc om bij ze in de buurt te blijven. Daar helpt de moderne apparatuur je zeker bij. Op kleinschaliger water is de visvinder daarentegen veel minder van belang. Structuren zoals bruggen, pijlers en dergelijke kun je met het blote oog immers ook gemakkelijk vinden.

SNOEKBAARS

De snoekbaars is een wispelturige en daarom lastige vissoort. Je kunt je bij deze vis dus helemaal uitleven met je apparatuur. Sander lucioperca is de vis die je apparatuur vaak tot het uiterste test. Op sommige dagen maakt het niet veel uit: zie ik vis op mijn scherm, dan is het raak. Toch zie je ze vaak genoeg wel liggen, maar gebeurt er vervolgens niets. Dan maakt de apparatuur ineens het verschil tussen wel of geen vis vangen. Waarbij je op alle soorten visvinders eigenlijk wel vis ziet liggen, zie ik met mijn apparatuur net dat ene detail. Bijvoorbeeld dat ze heel dicht op de bodem liggen of hier juist net wat vandaan. Het is uiteraard geen garantie dat je dan gelijk wel vis vangt, maar uiteindelijk ga je patronen ontdekken

Veelbelovende signalen op beide schermen.

in details waar je anders niet bij had stilgestaan.

WITVIS

Wit- of karpervissen met een visvinder? Ik hoor het veel lezers zich nu afvragen of je daar nu echt moderne apparatuur voor nodig hebt. Toch is het heel simpel: die visserijen beoefen ik meestal niet een hele dag, maar slechts af en toe. In plaats van de vis naar een bepaalde stek te lokken met voer, draai ik de aanpak om. Eerst zoek ik uit waar

de vis ligt en pas daarna begin ik te vissen. Met de huidige apparatuur kun je links en rechts van de boot kijken en kun je karpers en brasems vrij gemakkelijk vinden. Ook voorn is in de koude maanden doorgaans vrij simpel te lokaliseren. Zie je grote aantallen vis op je scherm, dan is de kans groot dat dit voorns zijn. In de zomermaanden is het wat lastiger omdat de vis meer verspreid ligt. Dan zoek ik vaak de kanten af op zoek naar voorn.

PERSOONLIJKE KEUZE

Uiteindelijk is de moderne apparatuur in elke visserij toe te passen. Of je dat ook wilt doen is een persoonlijke keuze. Je hebt mensen die zeggen dat het echte visgevoel verloren gaat als je alles ziet en weet. Dat laatste mag het geval zijn, dit betekent nog niet dat je de vis ook daadwerkelijk in de boot of op de kant krijgt. Dat moeten we nog steeds zelf doen. De moderne apparatuur is slechts een hulpmiddel, maar biedt wel veel mogelijkheden. Als sportvisser moet je er voor jezelf een goed gevoel bij hebben. De een houdt het simpel, de ander wil het maximale eruit halen en gaat voor het nieuwste van het nieuwste. Het vissen wordt er in essentie niet anders van. Beide vangen hun vis – of soms ook niet.

René van den Brug is de eerste officiële visgids in het noorden van het land. Hij vist hoofdzakelijk in Fryslân en Groningen op snoek en snoekbaars. Ben je geïnteresseerd in een dagje uit, fanatiek sportvissen of wil je uitleg over verschillende vistechnieken dan wel het optimaal gebruik maken van fishfinders of de boegmotor, neem contact op met René via info@devisgids.nl, devisgids@gmail.com of 06-30024788 (alleen tijdens kantooruren).

Sportvisserij laten zich horen

Marco Kraal was een van de sprekers op 'Lit dy hearre'.

Op 23 februari organiseerde Sportvisserij Fryslân een speciale inloopavond voor sportvisserij in Heerenveen. 'Lit dy hearre' was het thema van deze avond. Hier konden Friese sportvisserij hun stem laten horen en input leveren voor het nog op te stellen beleidsplan van Sportvisserij Fryslân voor de komende vijf jaar.

De avond werd ingeleid door Harrie Holtman. Hij is bestuurder van de federatie en projectleider inzake het beleidsplan. Om dit zo goed mogelijk in te vullen, wil Sportvisserij Fryslân verbinding maken met de partijen voor wie de federatie de komende jaren aan het werk gaat: sportvisserij, hengelsportverenigingen, buurfederaties, Sportvisserij Nederland, commerciële bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties.

BETROKKENHEID

De ruim 80 zeer betrokken sportvisserij die in Heerenveen aanwezig waren werden vervolgens toegesproken door

ENQUÊTE

Om de stem van de sportvisserij duidelijk tot uiting te laten komen in het beleidsplan, is naast de inloopavond in de vorige regio-editie van Het Visblad/Fisk & Wetter ook een sportvisserijenquête opgenomen. Helaas heeft slechts een kleine groep sportvisserij hieraan deelgenomen. Uit de enquête is gebleken dat twee derde van hen tevreden is over de bereikbaarheid en bevisbaarheid van de Friese wateren. Iets minder dan de helft was daarbij tevreden over de vangsten.

Marco Kraal van Vis TV. Hij vertelde over zijn ervaringen in de Friese wateren, maar ook over de veranderingen waar we als sportvisserij mee te maken krijgen. Zo wordt het water in heel Nederland helderder en plantenrijker, wat ten koste gaat van de snoekbaars maar de snoek en baars juist van profiteren.

RODE KAART

Daarna werden tien stellingen gepresenteerd en bediscussieerd (de stellingen staan ook op www.sportvisserij.frl). Door een rode of groene kaart op te steken konden de aanwezigen hun afkeuring of instemming laten blijken. Dit leverde een boeiende discussie op, die eveneens aantoonde dat ook binnen de sportvisserij over veel onderwerpen de meningen nog wel eens verdeeld zijn. Het is vervolgens de kunst om deze standpunten (her)kenbaar te maken in het op te stellen Beleidsplan 2016-2020.

BELEIDSPLAN

Na vier regio-avonden waarbij alle hengelsportverenigingen uit Fryslân aanwezig waren en de hiervoor beschreven sportvisserijavond, volgt nog een speciale avond met hengelsportwinkeliers. Het beleidsplan moet vervolgens op 10 mei klaar zijn voor de Algemene Ledenvergadering van de federatie. Het bijbehorende uitvoeringsprogramma en jaarplan 2016 zijn dan ook klaar.

Colofon

Redactie en postadres:
Sportvisserij Fryslân
Biensma 27
9001 XZ Grou

Telefoon: 0566-62 44 55
E-mail: info@sportvisserij.frl
Website: www.sportvisserij.frl